

Tematické okruhy ke státní závěrečné zkoušce

Bc. Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Vizuální kultura v mezioborových souvislostech.

Ke SZZ je vhodné si připravit na flash disku obrazový materiál ke všem otázkám.

SZZ jsou z výtvarné výchovy a vysvětlovat otázku na obraze je více než vhodné, pracujeme přeci především s vizuálními informacemi.

1) Ke každé otázce z dějin umění si vytvořte složku, do které vložíte k otázce 10-16 obrázků. Při zkoušce promítnete komisi obrázky ve složce jako ikony a zkoušející hned vidí, která díla jste si vybral. Díla vybírejte tak, aby bylo možné představit Vaše pojetí otázky. Na první pohled je toto pojetí při prezentaci děl vedle sebe zkušené komisi zřejmé. Vizuální materiál Vám značně pomůže verbalizovat otázku.

2) Obrazový materiál k otázkám didaktickým či praktickým je také vhodné si připravit. Vítané jsou příklady odučených úkolů z praxe, myšlenkové mapy dané otázky, příklady uměleckých děl, technik a vlastně cokoliv vizuálního, na čem lépe představíte názorně obsah otázky.

1. Pojetí, funkce a provoz umění

Klíčová slova: pojetí umění, strukturalistická definice funkce, funkce umění, mnohofunkčnost umění, provoz umění

2. Umění a výchova – teoretická východiska a obecné problémy výtvarné výchovy

Klíčová slova: umění, výchova, výchova uměním, cíle výchovy uměním, H. Read, R. Arnheim, E. W. Eisner

3. Úloha filozofického a estetického přístupu k umění v teorii a praxi výchovy; sémiotický a sémantický přístup k umění ve výtvarné výchově – výtvarný výraz, utváření významu, úloha interpretačního kontextu

Klíčová slova: filozofie umění, estetika, umělecká hodnota, estetická hodnota, kýč, falzum, sémiotika, sémiologie, znak, ikon, index, symbol

4. Otázky vymezení umění a problém konce umění či konce dějin umění. Teorie umění a uměnovědné interpretace ve výchově

Klíčová slova: institucionální definice umění, „Kdy je umění“, situace dějin umění, progresivní model, expresivní model, uměnovědná interpretace umění, prezentace umění

5. Psychologie a sociologie umění ve výchově – možnosti a meze psychologického či sociologického přístupu k umění v teorii a praxi výtvarné výchovy

Klíčová slova: výchova, psychologie umění, psychologické teorie vnímání, sociologie umění, Boasův trojúhelník, umělecký prožitek, psychologické a sociologické interpretace umění.

6. Zobrazování a realita v umění z pohledu současných vizuálních teorií

Klíčová slova: zobrazení, „vidění něčeho v něčem“, řetězec opakování, emoce a kognice, realita a umělecký objekt, vražda reality, simulakrum, pojem „já“, karteziánský divák, postmoderní divák.

7. Divák v umělecké situaci

Klíčová slova: E. H. Gombrich, konstruktivistická teorie percepce, imaginativní percepce, kulturní (percepčněkognitivní) kompetence, estetická recepce, estetický objekt, estetická distance, pojetí interpretace

8. Současné humánní koncepty umění

Klíčová slova: postmodernismus, obecné znaky postmodernismu, pluralita, znaky postmodernismu v umění, Postprodukce

9. Charakteristika hermeneutiky výtvarného projevu a její nejdůležitější principy

Hermeneutický kruh, hermeneutické kánony výkladu a jejich smysl pro pochopení výtvarného projevu

Klíčová slova: výtvarný projev, hermeneutika, principy hermeneutiky, hermeneutický kruh, výklad, kánony výkladu, hermeneutická identita

10. Obsah, význam a smysl v hermeneutickém pojetí, Gadamerova jednota smyslu

Klíčová slova: hermeneutika, rozdíl výkladů, obsah, význam, smysl, kontext, ko-text, jednota smyslu

11. Předporozumění, srozumitelnost sama sebou a problém kritické metody v hermeneutice

Klíčová slova: hermeneutika, předporozumění, porozumění, konflikt interpretací, interpretační rozptyl, exprese, popis, srozumitelnost sama sebou, kritická metoda, Chladeniova hermeneutika, Meierova Hermeneutika

12. Úloha subjektu a objektu v hermeneutickém výkladu, problém intuice a racionality, úloha dialogu při ověření výkladu

Klíčová slova: hermeneutika, výklad, objektivita, subjektivita, *třetí, první a druhá* osoba, dosažitelnost objektivity, dorozumění a neporozumění, intuice, racionalita, dialog

13. Význam mediální výchovy a vizuální gramotnosti; český systém mediální výchovy, mediální výchova ve světě

Klíčová slova: mediální výchova, mediální gramotnost, vizuální gramotnost, dekonstruktivní model mediální výchovy

14. Druhy a zvláštnosti vizuálně obrazných médií masového charakteru, včetně tištěných médií; pojetí a význam filmové a audiovizuální výchovy, označování mediální produkce z hlediska věku diváka

Klíčová slova: vizuálně obrazná média masového charakteru, filmová a audiovizuální výchova

15. Mediální průmysl a reklama; role masových médií v umění a kultuře, veřejnoprávní média ve společnosti; význam produktivních činností mediální výchovy

Klíčová slova: mediální průmysl, reklama, veřejnoprávní média, masová média a kultura, produktivní činnosti mediální výchovy

16. Komunikace zprostředkovaná počítačem a její vliv na děti a mládež – nebezpečné komunikační praktiky, role sociálních sítí; vztah internetu a vizuálně obrazných médií

Klíčová slova: internet, web 2.0 a vizuálně obrazná média, sociální sítě, kyberšikana, stalking

17. Rozdíly mezi vědeckým a každodenním poznáváním

Klíčová slova: věda, výzkum (kvalitativní, kvantitativní), poznání (vědecké, každodenní), fakt, hypotéza, dedukce, indukce, abdukce, koherence, konsenzus, instrumentální užitečnost